

2014. 09. 18. - **Már szagról is felismeri a kriptokommunistákat?** Nem bírja elviselni a penetráns jobboldali kipárolgást? Fura bukéja van idősödő liberális ismerőseinek? Bár nehéz elképzelni, még az is lehet, hogy nem kizárólag az Ön készülékében van a hiba. A tudomány mostanra jutott el arra a régen várt fejlődési szintre, hogy végre megpróbálja igazolni fóbiás és túlérzékeny állampolgárok millióinak meggyőződését, miszerint a politikának igenis van szaga. Méghozzá konkrétan. Egy amerikai vizsgálatban azt nézték meg, hogy hogy függenek össze a politikai szimpátiák a testszaggal. Az American Journal of Political Science-ben megjelent tanulmány szerint elég szorosan, legalábbis a szagmintás kísérletben résztvevők tendenciózusan az olyan emberektől vett illatokat találták elviselhetőbbnek, akik hozzájuk hasonló oldalon állnak, mármint politikai értelemben. A konzervatív beállítottságúak tehát már szag alapján is más konzervatívokat részesítenek előnyben, a liberálisok meg a liberálisokat, és így tovább.

A kísérletnek az volt a lényege, hogy 146 embernek egy napig gézpárnát kellett viselnie a hónaljában, eközben a természetesség jegyében nem ihattak, nem cigizhettek, nem használhattak dezodort, majd nyilatkozniuk kellett arról, hogy egy hétfokú skálán hová sorolnák magukat a „szélsőségesen konzervatív” a „szélsőségesen liberális” bezárólag.

Végül csak a 21 legszélsőségesebb lelkes bal- és jobboldali szétizzadt rongyát használták fel, ezeket kellett a többi résztvevőnek szaglászni, majd megmondaniuk, hogy melyiket milyennek találták. Az eredmény szerint mindenki a saját oldalán állók testszagát értékelte relatíve jobbnak. Az egész mechanizmus tudattalanul történik a kutatók szerint, hiszen ha közvetlenül arra kérdezték rá, hogy melyik szagminta gazdája lehet bal- és melyik jobboldali, akkor nem sok fogalmuk volt a válaszolóknak a dologról, de a gyakorlatban mégis megtalálták a hozzájuk hasonlókat és a tőlük nagyon különbözőeket.

Az önmagában elég régi közhely, hogy a hozzánk hasonló emberek általában szimpatikusabbak, a szociálpszichológia is sokszor igazolta már. Azt is lehet tudni, hogy a testszag az egyik legfontosabb jelzője a vonzódásoknak és a párválasztásnak is. De hogy a politikai nézetek is detektálhatóak lennének pusztán az illatokból, azért mégis elég meglepően hangzik.

Nem is kell kapásból elhinni: az ilyen kismintás, alacsony szignifikanciájú vizsgálatok megbízhatósága még akkor is nagyon kétséges, ha egyébként a kísérleti szimuláció teljesen profin van kitalálva. És az is nyilván kérdés, hogy milyen egyéb faktorok játszhatnak szerepet egy ilyen biológia és ideológia közötti kapcsolatban, elképzelhető például, hogy a politikai pártválasztás mögött álló további magyarázótenyezők, személyiségvonások, társadalmi körülmények, effélék hatnak közvetve. Vagyis lehet, hogy az emberek mondjuk azért találják vonzóbbnak a hasonszőrűek szagát, mert ők nem csak politikai meggyőződéseikben, hanem egy csomó minden másban is hasonlítanak egymásra. Legalábbis bizakodjunk, mert nem biztos, hogy olyan jó lenne, ha a politika szó szerint bemászna a zsigereinkbe.